

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 774/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Advokátska kancelária JUDr. Katunský, JUDr. Kuzma a spol., Floriánska 16, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 Tpo 35/2014 zo 14. augusta 2014 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tpo 35/2014 zo 14. augusta 2014 a jemu predchádzajúcim postupom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, expozitúry Stred Banská Bystrica (ďalej len „vyšetrovateľ“) sp. zn. PPZ-740/NKA-FP-ST-2013 z 21. januára 2013 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre zločin daňového podvodu podľa § 277a ods. 1, 2 písm. c) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 5/2014 z 23. januára 2014 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 5/2014 zo 6. februára 2014 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, na základe čoho sťažovateľovi začala plynúť väzba 21. januára 2014 od 06.10 h. Na základe podnetu vyšetrovateľa na podanie návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby sťažovateľa o 6 mesiacov doručeného dozorujúcemu prokurátorovi Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej len „prokurátor“) 8. júla 2014 podal prokurátor tento návrh sudcovi okresného súdu pre prípravné konanie 14. júla 2014 s tým, že navrhol, aby sa sťažovateľovi predĺžila lehota trvania väzby do 21. februára 2015 s odôvodnením trvania dôvodov väzby, a s tým, „... že napriek vykonaným vyšetrovacím úkonom doposiaľ nie je možné ukončiť vyšetrovanie, pretože z dôkazov ešte vyvstala potreba vykonania ďalších procesných úkonov, bez ktorých by bolo ukončenie prípravného konania vzhľadom na závažnosť stíhaného skutku predčasné“.

Sudkyňa okresného súdu pre prípravné konanie uznesením sp. zn. 0 Tp 5/2014 z 18. júla 2014 rozhodla, že sťažovateľovi lehotu trvania väzby v prípravnom konaní nepredlžuje, konštatujúc, že na jednej strane sa síce „... v plnom rozsahu stotožnil

so stanoviskom prokurátora o tom, že nedochádza k priesťahom vo vyšetrovaní a zároveň že ide o skutkovo a na dokazovanie svojou rozsiahlosťou náročnú trestnú vec“, avšak súčasne „... musel dať aj za pravdu obhajobe, spočívajúcej v tvrdení, že prokurátor odôvodňuje potrebu predĺženia trvania väzby skutočnosťami, ktoré majú nastať do budúcnosti, a teda z iných dôvodov než z tých, ktoré sú predmetom uznesenia o vznesení obvinenia...“.

Na základe sťažnosti podanej prokurátorom proti označenému uzneseniu okresného súdu krajský súd napádaným uznesením sp. zn. 5 Tpo 35/2014 zo 14. augusta 2014 zrušil toto uznesenie okresného súdu a sťažovateľovi predĺžil lehotu väzby do 21. februára 2015.

Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta neodôvodnenosť a arbitrárnosť uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 35/2014 zo 14. augusta 2014, a to jednak z dôvodu, že podľa jeho názoru krajský súd „... vo veľkej miere len replikuje uznesenie...“ okresného súdu, ktoré napokon bez vysvetlenia rozdielnosti svojich právnych záverov od záverov okresného súdu krajský súd zrušil, a jednak z dôvodu, že podľa sťažovateľa krajský súd sa vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s tým, prečo v prípade sťažovateľa nepristúpil k využitiu alternatívnych možností nahradenia väzby.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

„Krajský súd pri rozhodovaní o predĺžení väzby len stroho skonštatoval, že väzobné dôvody nie sú nahraditeľné iným alternatívnym spôsobom, z čoho nevyplýva akým spôsobom dospel k tomuto záveru a prečo si nesplnil svoju povinnosť zvážiť účel nahradenia väzby. S ohľadom na charakter inštitútu väzby je teda povinnosťou konajúceho súdu pri rozhodovaní o väzbe zistiť existenciu väzobných dôvodov a ak sú prítomné, uvažovať o možnosti nahradenia väzby miernejšími opatreniami. Ak obvinený podá žiadosť o nahradenie väzby, samozrejme, vydať príslušné rozhodnutie, a za predpokladu zistenia zákonných podmienok a splnenia účelu väzby aj formami ponechania obvineného na slobode rozhodnúť o nahradení väzby niektorou alternatívou.“

Porušovateľ vo svojom uznesení žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo argumentáciu Okresného súdu Banská Bystrica považuje za nesprávnu a dôvody predĺženia

trvania väzby uviedol len v paušálnej rovine, citujúc zákonné ustanovenia avšak bez vyhodnotenia konkrétnej skutkovej situácie. Porušovateľ predovšetkým nedal odpoveď na to, prečo nemožno väzbu nahradiť iným alternatívnym spôsobom, prečo nie je možné trestné stíhanie skončiť v zákonnej sedemmesačnej lehote, v akých smeroch treba dokazovanie doplniť a ako toto doplnenie dokazovania môžu negatívne ovplyvniť obvinení v prípade prepustenia na slobodu, v čom vidí hrozbu podstatného sťaženia dosiahnutia účelu trestného konania v prípade prepustenia obvinených na slobodu.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Banskej Bystrici svojím postupom a uznesením sp. zn.:5 Tpo/35/2014 zo dňa 14.08.2014 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] garantované v čl. 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 5, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako v čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn.: 5 Tpo/35/2014 zo dňa 14.08.2014 sa zrušuje a Krajskému súdu v Banskej Bystrici sa prikazuje prepustiť neodkladne obvineného z väzby na slobodu.

[REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie vo výške 3.000,- Eur, ktoré je Krajský súd Banská Bystrica povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

[REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania, ktoré je Krajský súd Banská Bystrica povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľom namietané porušenie základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, k porušeniu ktorých malo dôjsť v príčinnej súvislosti s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 35/2014 zo 14. augusta 2014 a jemu predchádzajúcim postupom, a to z dvoch dôvodov. Podľa sťažovateľa sa prvý dôvod týka nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu z hľadiska odôvodnenia danosti zákonných podmienok na predĺženie lehoty trvania väzby, ktoré mal krajský súd podľa sťažovateľa iba „replikovať“ z rozhodnutia okresného súdu, pričom napokon bližšie nevysvetlil dôvody, na základe ktorých dospel k záveru odlišnému od záveru okresného súdu. Druhá námietka sťažovateľa sa týka neodôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu z hľadiska možnosti nahradiť väzbu sťažovateľa inými, do jeho osobnej slobody menej ingerujúcimi inštitútmi, ktorých použitie mu umožňuje Trestný poriadok.

1. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 35/2014 zo 14. augusta 2014 vydaným vo väzobnej veci (rozhodnutie o predĺžení lehoty trvania väzby).

V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd už vo svojej judikatúre opakovane konštatoval (napr. I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09, I. ÚS 156/2012), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbu. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

V obdobnom duchu vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Ústavný súd v tomto smere poukazuje aj na stabilnú rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej osobnú slobodu chráni čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva de Wilde et al. v. Belgicko z 18. júna

1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71 – § 77 atď.). Článok 6 dohovoru teda upravuje právo na spravodlivý proces, a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (napr. II. ÚS 15/05, I. ÚS 156/2012).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Ak teda sťažovateľ namietal porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 35/2014 zo 14. augusta 2014, ktorým mu bola predĺžená celková lehota trvania väzby, namietal porušenie týchto práv takým rozhodnutím všeobecného súdu, na ktoré sa čl. 46 ods. 1 ústavy ani čl. 6 ods. 1 dohovoru vecne nevzťahujú. Preto z dôvodu neexistencie žiadnej vecnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu o väzbe a namietaným porušením označených článkov ústavy a dohovoru ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva zaručeného čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru

V súvislosti s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia napádaného uznesenia krajského súdu, t. j. podľa sťažovateľa týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia potreby predĺženia lehoty trvania väzby spočívajúcej v nemožnosti ukončenia vyšetrovania už v čase základnej lehoty väzby a tiež týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia nemožnosti nahradenia väzby inými inštitútmi majúcimi v porovnaní s väzbou za následok miernejší zásah do jeho osobnej slobody, ústavný súd podotýka, že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu iba v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, inak môžu byť závery všeobecného súdu predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Krajský súd napádané uznesenie odôvodnil takto:

«Konanie krajského súdu pri rozhodovaní o sťažnosti prokurátora proti napadnutému uzneseniu Okresného súdu v Banskej Bystrici o neprcdĺžení lehoty trvania väzby oboch obvinených znamená právne posúdenie nastolených zásadných právnych otázok (či je trestné stíhanie oboch obvinených dôvodné, či existujú dôvody väzby a či je opodstatnené väzbu oboch obvinených predĺžiť v zmysle návrhu krajského prokurátora) a rozhodnutie o nich. Keďže ide o rozhodovanie o zásadných otázkach právnych, a nie otázok skutkových (pre ktoré by bolo treba vykonávať dokazovanie), postačujúcim je vychádzať z doposiaľ zhromaždeného spisového materiálu a účasť procesných strán (obvinených s obhajcami, resp. prokurátora) na neverejnom zasadnutí krajského súdu nie je potrebná.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce, pričom dospel k právnemu

názoru, že toto uznesenie je potrebné zrušiť podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. a väzbu obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] predĺžiť podľa § 76 ods.3 Tr. por. do 21.februára 2015.

Krajský súd doposiaľ opakovane konštatoval, že u obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] je daná ako dôvodnosť trestného stíhania, tak aj väzobné dôvody (nenahraditeľné iným alternatívnym spôsobom) podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. (naposledy sa tak stalo v uzneseniach sp. zn. 5 Tpo 25/2014 zo 17.6.2014 a sp. zn. 5 Tpo 31/2014 z 1.7.2014).

Tieto skutočnosti nespochybňuje v odôvodnení napadnutého uznesenia ani samotný Okresný súd Banská Bystrica a v súčasnosti nemá dôvod ich spochybňovať ani Krajský súd v Banskej Bystrici, poukazujúc ako na svoje predošlé uznesenia o väzbe oboch obvinených, tak aj na argumentáciu krajského prokurátora v Banskej Bystrici - v návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby a tiež aj v sťažnosti podanej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu.

Hoci okresný súd v napadnutom uznesení uvádza, že vo veci nedochádza k prietahom vo vyšetrovaní a ide o dôkazné náročnú trestnú vec, predĺženie lehoty trvania väzby u obvinených nie je podľa jeho názoru opodstatnené najmä preto, lebo ohľadne stíhaných skutkov možno ukončiť vyšetrovanie a podať obžalobu, pričom ďalšie objasňovanie veci a dopĺňanie dokazovania nemôže byť v neprospech obvinených.

Z uznesenia o vznesení obvinenia okrem iného vyplýva, že obaja obvinení „od presne nezistenej doby, najmenej však od mesiaca máj roku 2012 založili a riadili organizovanú skupinu osôb...“, pričom „členovia organizovanej skupiny si najmenej v období mesiacov máj a september 2012 takýmto spôsobom neoprávnene uplatnili nadmerný odpočet na daní z pridanej hodnoty...“.

Totožnosť stíhaného skutku je daná, pokiaľ je zachovaná aspoň sčasti totožnosť konania alebo totožnosť následku. To znamená, že nie je na úkor totožnosti stíhaného skutku, ak neskôr určité skutočnosti pribudnú alebo odpadnú, pokiaľ sa nezmení podstata skutku.

Podľa § 1 Tr. por.: „Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležitě zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní...“.

Z návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby obvinených vyplýva, že v tejto veci ide o náležitě objasnenie stíhaného skutku v jeho potrebnej šírke (tak, aby bolo dané zadost' § 1 Tr. por.), zachovajúc však jeho totožnosť. To znamená, že potreba doplnenia dokazovania sa vzťahuje na rozsah skutku ako bol pôvodne definovaný (mesiace máj a september 2012), tak aj na taký rozsah skutku, ktorý umožňuje zachovanie jeho totožnosti.

Prokurátor v návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby obvinených v podstate tvrdí, že táto trestná vec je obtiažna, z týchto dôvodov nie je možné trestné stíhanie skončiť v sedemmesačnej lehote väzby, pričom prepustením obvinených na slobodu hrozí, že bude podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Väzbu oboch obvinených je preto potrebné predĺžiť o 6 mesiacov, aby mohlo byť dokazovanie doplnené a vec náležitě objasnená.

Nevyhovieť návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby obvinených by holo možné vtedy, keby bol tento návrh neopodstatnený.

Krajský súd je však toho názoru, že návrh krajského prokurátora v Banskej Bystrici na predĺženie lehoty trvania väzby oboch obvinených o 6 mesiacov je dôvodný najmä preto, lebo: trestné stíhanie oboch obvinených pre predmetný zločin, ako aj väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. sú opodstatnené; väzbu nemožno nahradiť iným alternatívnym spôsobom; návrh na predĺženie lehoty trvania väzby bol podaný včas; pre obtiažnosť veci nie je možné trestné stíhanie skončiť v zákonnej sedemmesačnej lehote väzby; dokazovanie treba doplniť vo viacerých smeroch (vrátane znaleckého dokazovania); prepustením obvinených na slobodu hrozí, že bude podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia krajského súdu. keď podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a podľa § 76 ods. 3 Tr. por. predĺžil lehotu trvania väzby oboch obvinených do 21 februára 2015.»

Pokiaľ ide o prvú námietku sťažovateľa, v súvislosti s ktorou považuje citované rozhodnutie krajského súdu za nedostatočne odôvodnené a podľa ktorej krajský súd dostatočne neodôvodnil nutnosť predĺženia lehoty trvania väzby sťažovateľa a obmedzil sa iba na „*replikovanie*“ rozhodnutia okresného súdu, ktorý však návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby u sťažovateľa na rozdiel od krajského súdu nevyhoviel, ústavný súd konštatuje, že táto námietka sťažovateľa v teste ústavnosti neobstojí.

Tak ako to vyplýva aj z citovaného rozhodnutia krajského súdu, predpokladom na posúdenie potreby predĺženia lehoty trvania väzby je vyhodnotenie viacerých zásadných právnych otázok, a to či je trestné stíhanie obvineného dôvodné (t. j. či zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, či má tento skutok znaky trestného činu a či sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený), či existujú zákonné dôvody väzby (§ 71 Trestného poriadku) a či sú dané podmienky na predĺženie lehoty trvania väzby (t. j. či bol v súlade s § 76 Trestného poriadku návrh na predĺženie lehoty väzby podaný včas, či nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť už počas, pred predĺžením uloženej väzby a či v prípade nepredĺženia lehoty väzby by prepustením obvineného na slobodu hrozilo, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania).

Sťažovateľ vo svojej prvej námietke vo vzťahu k napádanému uzneseniu krajského súdu, ktorým mu bola predĺžená lehota trvania väzby, toto rozhodnutie nespochybňuje, ani pokiaľ ide o dôvodnosť jemu vzneseného obvinenia, ani pokiaľ ide o danosť dôvodov väzby, ale spochybňuje ho, iba pokiaľ ide o odôvodnenie danosti podmienok na predĺženie lehoty trvania väzby, svoje pochybnosti založil na argumentácii, že krajský súd sa nevysporiadal s tým, prečo nebolo možné trestné stíhanie voči jeho osobe skončiť už v zákonnej základnej sedemmesačnej lehote, „... *v akých smeroch treba dokazovanie doplniť a ako toto doplnenie dokazovania môžu negatívne ovplyvniť obvinení v prípade prepustenia na slobodu, v čom*

vidí hrozbu podstatného sťaženia dosiahnutia účelu trestného konania v prípade prepustenia obvinených na slobodu“.

Základnou východiskovou premisou rozhodnutia krajského súdu bolo stanovenie rozsahu stíhaného skutku, ktorého sa sťažovateľ (obvinený) mal dopustiť tak, ako bol tento skutok determinovaný v uznesení o vznesení obvinenia (uvedené uznesenie nie je predmetom prieskumu v tomto konaní, pozn.), z ktorého vyplývalo, že sťažovateľ spolu s ďalším spoluobvineným sa mali dopúšťať trestnej činnosti „... *najmenej v období mesiacov máj a september 2012...*“. Vzhľadom na uvedené časové vymedzenie spáchania stíhaného skutku, ktoré nebolo vymedzené presne ohraničeným časovým úsekom (od – do, pozn.) podľa ústavného súdu krajský súd dospel k logickému a odôvodniteľnému záveru o opodstatnenosti argumentácie prokurátora navrhujúceho predĺženie lehoty trvania väzby u sťažovateľa a spoluobvineného zakladajúcej sa na konštatovaní o potrebe vykonať vo veci ďalšie vyšetrovacie procesné úkony (vyžiadanie účtovnej dokumentácie aj za iné obdobie ako máj – september 2012 a v tomto rozsahu doplniť znalecké dokazovanie, pozn.) na preukázanie ďalších počas dovedajšieho vyšetrovania vyvstanuvších skutočností nasvedčujúcich tomu, že obvinení sa mali dopúšťať trestnej činnosti nielen v máji a septembri 2012, ale aj v širšom časovom úseku. Táto potreba vzhľadom na uvedený spôsob vymedzenia rozsahu stíhaného skutku podľa krajského súdu nenarušala podstatu skutku, tak ako bol vymedzený v uznesení o vznesení obvinenia, pričom krajský súd konštatoval „*Z návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby obvinených vyplýva, že v tejto veci ide o náležité objasnenie stíhaného skutku v jeho potrebnej šírke, zachovajúc však jeho totožnosť.*“.

Vzhľadom na uvedené tak argumentácia sťažovateľa, že krajský súd založil svoje rozhodnutie na potrebe dokazovania skutočností, ktoré nemajú súvis so stíhaným skutkom, pretože podľa sťažovateľa dokazovanie týkajúce sa jemu za vinu kladeného skutku už malo byť vykonané a ukončené, sa javí ako účelová a neopodstatnená. Aj pokiaľ ide o tú časť námietky sťažovateľa, podľa ktorej krajský súd a ani pred ním okresný súd neodôvodnili, akým spôsobom by jeho prepustenie na slobodu mohlo ovplyvniť vyšetrovanie, ústavný súd

podotýka, že v tomto smere už danosť a charakter samotných väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) [bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie] a c) [bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil] Trestného poriadku, ktoré väzobné dôvody sťažovateľ nespochybňuje (nie sú ani predmetom prieskumu ústavného súdu, pozn.) a ktorých danosť a dôvodnosť už bola opakovane súdmi v danej veci v súvislosti so žiadosťami sťažovateľa a jeho spoluobvineného preskúmané, odôvodňuje záver krajského súdu, že prepustením sťažovateľa na slobodu ešte pred ukončením vyšetrovania týkajúceho sa aj ďalších prešetrovaných období ich činnosti mimo obdobia máj – september 2012, by mohlo dôvodne dôjsť k ovplyvneniu jeho priebehu a výsledku.

Pokiaľ ide o tú časť námietky sťažovateľa, podľa ktorej považuje napádané rozhodnutie krajského súdu za neodôvodnené aj v smere, pokiaľ ide o možnosť nahradenia jemu uvalenej väzby inými Trestným poriadkom rozpoznanými inštitútmi, ktorými ju možno nahradiť, v tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na povinnosť súdov vypořadať sa vo svojich rozhodnutiach so všetkými návrhmi procesných strán predloženými v konaní aj v rámci odôvodnenia rozhodnutia. Z obsahu sťažnosti podanej ústavnému súdu, ako ani z obsahu vyjadrení sťažovateľa a jeho obhájcu (či už písomných alebo aj ústnych pred okresným súdom, pozn.) či už k návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby, alebo k jeho o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 5/2014 z 18. júla 2014, však nevyplýva, že by sťažovateľ alebo jeho obhájca požiadali o nahradenie väzby miernejšími prostriedkami nahradzajúcimi väzbu. S týmito návrhmi by mal krajský súd povinnosť vypořadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia. Ústavný súd v tejto súvislosti už aj v minulosti konštatoval (napr. I. ÚS 314/2014), že pri rozhodovaní o väzbe sú sudy síce povinné zväžiť aj všetky možnosti nahradenia väzby miernejšími prostriedkami jej nahradenia poskytnutými Trestným poriadkom, pričom v rámci odôvodnenia rozhodnutia je povinnosťou súdu vypořadať sa s rozhodnutím o tých prostriedkoch, ktorých použitie v konaní bolo sťažovateľmi navrhnuté alebo ktorých aplikácia prichádzala do úvahy. Inými slovami, ústavný súd konštatuje, že aj keď sudy v trestných veciach v rozsahu svojej

prieskumnej právomoci majú povinnosť preskúmať aj skutočnosti priamo účastníkmi nenamietané, resp. nenavrhované, ich úlohou nie je v rozhodnutí vyjadrovať sa ku všetkým ustanoveniam Trestného poriadku, ktorých prípadnú aplikáciu, resp. dodržanie majú povinnosť preskúmavať, t. j. ich povinnosťou nie je vyjadrovať sa aj ku skutočnostiam, na ktorých svoje rozhodnutie nezaložili, ale iba ku skutočnostiam, na ktorých svoje rozhodnutie vybuodovali, pričom to ale neznamená, že by zanedbali svoju preskúmovaciu povinnosť aj týkajúcu sa aplikácie a dodržiavania tých príslušných zákonných ustanovení, ktorých preskúmanie im z úradnej moci zveruje zákon. V danom prípade navyše krajský súd v napádanom rozhodnutí aj poukázal, že vzhľadom na nemennosť dôvodov väzby u sťažovateľa sa dôvodmi nahradenia väzby u sťažovateľa už aj v minulosti zaoberal, a to v rozhodnutiach sp. zn. 5 Tpo 19/2014 a sp. zn. 5 Tpo 20/2014 z 15. apríla 2014, ako aj sp. zn. 5 Tpo 25/2014 zo 17. júna 2014.

Uvedené závery boli dôvodom, kvôli ktorým ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto nárokoch už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2014